

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/153/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117205891
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5117205891.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Jána Burika, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., o zaplatenie 1 949,93 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 6Csp/41/2017-94 zo dňa 24. novembra 2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 6Csp/41/2017-111 zo dňa 28. marca 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd žalobu zamietol, určil neplatnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v čl. 19, bod 19.16 VOP a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2) Dospel k záveru, že v konaní nevyšlo najavo naplnenie podmienok pre vznik oprávnenia SISp ako banky postúpiť žalovanú pohľadávku voči klientovi (žalovanému) z predmetnej zmluvy o splátkovom úvere č. 5034566312. V konaní žalobca nepreukázal, že by SISp písomne vyzvala žalovaného na plnenie jeho peňažného záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5034566312 v akomkoľvek rozsahu a aj napriek tejto výzve bol žalovaný ku dňu postúpenia žalovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením jeho peňažného záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5034566312. Za písomnú výzvu banky podľa cit. ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je síce možné považovať oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.09.2015, avšak toto sa dostalo do dispozičnej sféry žalovaného až dňa 23.10.2015 (t. j. v deň postúpenia pohľadávky), ktorým dňom žalovanému uplynula úložná lehota listovej zásielky, v ktorej sa toto oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.09.2015 nesporne nachádzalo. Napokon ani od samotného datovania oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.09.2015 do dňa postúpenia pohľadávky, t. j. do dňa 23.10.2015, neuplynula doba 90 kalendárnych dní (len 23 kalendárnych dní), teda žalovaný nebol aj napriek tejto písomnej výzve banky (SISp) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke (SISp). Nedošlo k naplneniu podmienok podľa cit. ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. pre vznik oprávnenia SISp postúpiť žalovanú pohľadávku na žalobcu, súd hľadel na dvojstranný právny úkon SISp a žalobcu, t. j. na zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23.10.2015 v časti postúpenia žalovanej pohľadávky s príslušenstvom ako na (absolútne) neplatný právny úkon urobený v rozpore so zákonom podľa cit. ust. § 39 OZ. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd totiž prihlíada bez toho, aby to strana sporu namietala, teda z úradnej povinnosti (ex officio). Na uvedenom nemení nič ani vyššie cit. ust. čl. 19 bod 19.16. VOP, podľa ktorého klient (dlžník, žalovaný) mal výslovne súhlasiť s tým, že SISp je oprávnená

kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky voči žalovanému, a to bez ohľadu na to, či sú budúce, súčasné, splatné, nesplatené, premlčané alebo nepremľčané, ako aj previesť na tretiu osobu akékoľvek svoje záväzky voči žalovanému. Súd totiž považuje túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa cit. ust. § 53 ods. 1 OZ, ktorá je absolútne neplatnou podľa cit. ust. § 53 ods. 5 OZ. Dospel k záveru o naplnení oboch podmienok a deklaroval neplatnosť dotknutej zmluvnej podmienky uvedenej v cit. ust. čl. 19 bod 19.16. VOP ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom túto súčasne uviedol v zmysle ust. § 298 ods. 2 CSP aj vo výroku tohto rozsudku. O trovách rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

3) Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby súd rozhodnutie zmenil a vyhovel žalobe, resp. rozhodnutie zrušil a vec vráti súd prvej inštancie na ďalšie konanie. Mal za to, že ustanovenie § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchyľku nevyklučuje, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov. Vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienenú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že záver súdu o tom, že ustanovenie bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko samotný ZoB (vo svojom ustanovení § 89 ods. 1 ZoB) umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomné vzťahy odchyľne od predmetného zákona, pričom predmetné ustanovenie všeobecných obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Čl. 19 bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok bol Krajskými súdmi Slovenskej republiky opakovane preskúmaný, pričom Krajské sudy Slovenskej republiky nedospeli k záveru, že takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ale práve naopak - dospeli k záveru, že takéto dojednanie zmluvných strán je možné a v súlade so zákonom (poukázal pri tom na rozhodnutia KS v Trnave, či v Prešove). V konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá, a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Žalobca na tomto mieste ďalej poukazuje na to, že ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa jeho názoru ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči svojmu klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Žalobca sa v tejto súvislosti nestotožňuje s právnym názorom súdu, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením postupovaného peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky. Takýto výklad z dikcie ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva. Ust. § 92 ods. 8 ZoB totiž pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Postup súdu, ktorým si súd „upravil“ zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB a nad rámec zákona „upravuje“, že omeškanie dlžníka nastáva až doručení výzvy banky je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej (nie moci súdnej). Takisto poukázal na výklad k ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ a bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB žalobca v konaní preukázal predloženými výzvami zo strany postupcu, platobnou históriou úveru a tiež prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok a tam uvedeným počtom dní omeškania žalovaného. Preukázanie splnenia týchto podmienok navyše podľa názoru žalobcu v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s ust. § 89 ods. 1 ZoB odchyľne od ust. § 92 ods. 8 ZoB.

4) Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6) Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

7) Odvolací súd mal za to, že je nutné sa vysporiadať s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). Podľa § 92 ods. 8 ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Podľa ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnaj banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

8) V danom prípade odvolací súd nemal preukázané, že by právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej čiastky v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB. Ide o podmienku, aby mohla byť pohľadávka banky riadne postúpená. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB hovorí, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok, môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní aj dlhšie, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Vo všetkých prípadoch však platí, že musí tomuto predchádzať písomná výzva na úhradu.

9) V prejednávanej veci nebolo preukázané, že by takéto výzva bola zo strany právneho predchodcu žalobcu Slovenskej sporiteľne, a.s. riadne žalovanému doručená. Odvolací súd teda dospel k záveru, že pre nenaplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona nebolo možné platne postúpiť predmetnú pohľadávku na žalobcu, a teda tento nie je aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby.

10) Nemožno vyhovieť ani odvolacej námietke, že žalovaný v zmluve o úvere súhlasil s postúpením pohľadávky inému, čo napokon § 92 ods. 8 ZoB výslovne predpokladá. Na základe citovaného ustanovenia možno postúpiť pohľadávku na tretiu osobu, ak sú splnené podmienky v ňom vyžadované, a to aj bez súhlasu dlžníka. A contrario v prípade nesplnenia podmienok, je možné pohľadávku postúpiť iba s výslovným súhlasom dlžníka. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj z nižšie popísaného vyplýva, že predpoklady na postúpenie pohľadávky stanovené v ust. § 92 ods. 8 ZoB naplnené neboli a dojednaná zmluvná podmienka, ktorou mal žalovaný dať súhlas na postúpenie pohľadávky, bola súdom prvej inštancie vyhlásená za neprijateľnú podmienku, keďže táto nebola vyjednaná individuálne a tiež spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (žalovaného), keď naopak spotrebiteľ vôbec takýto súhlas od banky na postúpenie pohľadávky - záväzku nedostal.

11) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný, aj keď ostal v odvolacom konaní nečinný, mal v ňom úspech, preto by mal nárok na náhradu

trov odvolacieho konania. Vzhľadom na jeho nečinnosť v odvolacom konaní mu súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (návrh nepodal a zo spisu mu trovy nevyplývajú).

12) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).